

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Туристичний потенціал об'єкту або території – це сукупність належних до нього природних та створених людиною явищ, умов, можливостей та засобів, придатних до формування туристичного продукту та здійснення відповідних турів, екскурсій та програм. Тобто поняття “туристський потенціал” є значно ширшим, ніж “туристський ресурс”.

Метою даного дослідження є вивчення туристичного потенціалу Донецької області, та виявлення основних факторів, які впливають на нього.

Туристський потенціал включає в себе багато компонентів, які доцільно буде поділити на такі основні групи: природно-кліматичні компоненти (клімат, ландшафт, екосистеми); культурно-історичні ресурси (культурно-історична спадщина, витвори мистецтва, археологічні цінності, традиції, етнос); інфраструктура; матеріально-технічна база.

Одними із найважливіших компонентів, які впливають на формування туристичного потенціалу є вигідне географічне положення, сприятливі природно - кліматичні умови, завдяки цим компонентам на території Донецької області сформувалося багато об'єктів туристичного потенціалу наприклад це Азовське море, різноманітні природні парки. Культурно-історична спадщина, що включає в себе пам'ятки історії та культури, історико-культурні території та об'єкти, які мають значення для зберігання та розвитку культурної самобутності народу, його внеску в світову цивілізацію, є важливою складовою туристського потенціалу території.

Природно - кліматичні ресурси регіону сприяють розвитку екологічного туризму. На Донеччині збереглися екосистеми, які не зазнали істотного впливу господарської діяльності людини і які можна використовувати в наукових цілях або для естетичної насолоди. Такими місцями є:

Ботанічні природні заповідники: Хомутовський степ, Кам'яні могили;

Ландшафти Білосарайської коси;

Ряд зоологічних та орнітологічних заказників: Кривокоський лиман, Білосарайська та Крива коса;

Етимологічні заказники: Старченківський та Кальчинський.

Всі ці місця об'єкти в свою чергу являються туристичним потенціалом регіону

Інфраструктура грає важливу роль у формуванні туристичного потенціалу, навіть найпривабливіші місця та об'єкти області можуть бути недосяжними для широкого кола споживачів без наявності комунікацій, засобів зв'язку та транспортної досяжності до них, але завдяки розвитку інфраструктури всі ці проблеми вирішуються. Власне, саме транспортна досяжність є найважливішим критерієм оцінки туристського потенціалу території.

Матеріально - технічна база складається з багатьох елементів. Це житловий сектор (готелі, мотелі, табори для автотуристів), сектор громадського харчування (кафе, ресторани, закусочні), транспортний сектор організації подорожей (агентства, організатори екскурсій), сектор розваг, інформаційний сектор (інформаційна туристична мережа), додаткові послуги та сервісна система.

Зараз іде повна реконструкція автомобільних доріг, відбудова аеропортів, відкриття нових залізничних станцій і все це, безпосередньо впливає на інфраструктуру, а вона в свою чергу на формування туристичного потенціалу.

Відбувається вкладання інвестицій в відбудову та реконструкцію готелів, стадіонів, аеропортів, та в транспортну мережу регіону.

Дуже важливими факторами є людські та соціальні ресурси, тобто люди та організації, що сприяють швидкому розвитку туристичного потенціалу в регіоні і мають фінансовий капітал, належний рівень освіти та відповідні знання, а також системи охорони здоров'я, оточуючого середовища, власності, інтересів місцевого населення. Саме людина є основним ресурсом туристичного потенціалу, адже людина є частиною послуги, і всі виробничі процеси залежать від людини, яка їх надає. Тому підготовка професійних кадрів для туризму є основною задачею установ, які займаються організацією туризму і впливають на формування туристичного потенціалу на конкретній території. Всі перераховані структурні компоненти тісно пов'язані між собою, і відсутність хоча б одного з них робить неможливий розвиток туристичного потенціалу в цілому.

На сьогодні існує гостра необхідність розвитку внутрішнього туристичного потенціалу на базі місцевих ресурсів. Самим перспективнішим напрямом є техногенний туризм. З позицій ландшафтного підходу техногенний туризм – це туризм, де об'єктами виступають промислові антропогенні ландшафти – кар'єри, відвали, шахтні поверхневі провальні утворення, підземні шахтні ландшафти та виробничі структури

Формування туристичного потенціалу – це процес ідентифікації та створення можливостей, структуризації елементів потенціалу та побудови певних організаційних форм для стабільного розвитку й ефективного відтворення. Формування туристичного потенціалу підприємств можливе лише у взаємодії з

зовнішнім середовищем. Під час оцінки процесу формування потенціалу необхідно розглянути фактори, які впливають на всі його складові та забезпечують ефективне їх використання.

На території Донецької області функціонують більш ніж 50 готелів і їх кількість щорічно зростає.

Стосовно природно-географічних та історико-культурних ресурсів туризму Донеччини спочатку зазначимо, що на весну 2011 року в Донецькій області зафіксовано на державному рівні 113 заповідних територій, із яких два національних природних парки (НПП).

У липні 2000 року у Приазов'ї було створено регіональний ландшафтний парк "Меотида", який об'єднав різні за статусом природоохоронні території та об'єкти, що існували до того на Азовському узбережжі нашої області. Пізніше, у грудні 2009 року на базі ландшафтного парку Указом Президента України було створено Національний природний парк "Меотида", який отримав у постійне користування 20720 гектарів землі державної власності.

Донецький край має величезні можливості щодо розвитку промислового туризму. Такі міста, як Донецьк, Макіївка, Маріуполь, Горлівка, Краматорськ, Слов'янськ, Єнакієве та інші є центрами вугільної, металургійної, машинобудівної, трубопрокатної, хімічної промисловості. У низці великих розвинених міст Артемівськ - найбільший центр соляної промисловості України. У межах цього міста найбільш привабливим об'єктом для туристів постають соляні шахти м. Соledара. Також на глибині понад 300 м працює унікальний на теренах України спелеосанаторій "Соляна симфонія". Серед місць улюбленого й активного відвідування туристами, звичайними мешканцями та гостями Донеччини - велика кількість музеїв. За даними Донецького обласного управління культури та туризму в Донецькій області розташовано 29 державних музеїв і 124 музеї на громадських засадах, із яких 44 мають статус народних. Тільки місто Сніжне, населення якого становить близько 100 тис. жителів, має 15 музеїв, а в Донецьку їх десятки. Найбільший із них - Донецький обласний краєзнавчий музей, у фондах якого майже 100 тис. експонатів.

Проаналізувавши туристичний потенціал Донецької області та основні фактори, які впливають на нього можна сказати, що туристичний потенціал розвивається завдяки впливу на нього багатьох факторів, серед них природно – кліматичні, які впливають на формування туристичного потенціалу без втручання людини та людські, це коли людина безпосередньо впливає на формування та розвиток туристичного потенціалу.

Література:

1. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу [Текст]: навч. посібник; Л. П. Дядечко, В. Р. Баранов., МОН України. Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – К.: Центр навч. л-ри, 2007. – 224 с.
2. Казаков В.Л., Техногенний туризм у системі природокористування //Екологія і раціональне природокористування: В. Л. Казаков, Т. А. Казакова, О. Й. Завайлюк Зб. наук. пр. Сумського держ. пед. ун-ту. – 2006. – 244 с.
3. Качмарек Я. Туристический продукт. Замысел. Организация. Управление: учебное пособие / Я. Качмарек, А. Стасяк, Б. Влодарчик; пер. с польск. [И.Д. Рудинского]. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2008. – 495

БУРЛАКА Є.К.,
студента III курсу
спеціальності «Міжнародні відносини»
НІКОЛЕНКО Т.І., старший викладач
кафедри міжнародної економіки
Маріупольського державного університету

РОЛЬ РОСІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЛОРУСІ: ПРОБЛЕМА ДИВЕРСИФІКАЦІЇ БІЛОРУСЬКИХ ЕНЕРГОНОСІЇВ

Сьогодні під «безпекою» розуміють відсутність обставин або факторів, здатних перервати існування тієї чи іншої системи. Концепція всеосяжної безпеки за визначенням трактується широко, проте розбіжності у визначенні її природи полягають в необхідності співвіднесення її з жорсткою і м'якою видами безпеки. До основних факторів, що впливають на м'яку безпеку в світі, можна віднести наступні: економічні проблеми, забруднення навколишнього середовища, проблеми ядерних об'єктів, тривожні соціально-демографічні тенденції, а також загрози, пов'язані з перерахованими чинниками. Один з найважливіших факторів м'якої безпеки є енергетична безпека.

У сучасному світі сплеск дискусії про енергетичну безпеку виник під впливом енергетичної кризи 70-х років XX століття. З 70-х років відбулися якісні зміни в структурі енергетичного ринку і в характері енергетичної безпеки. Ці зміни впливають на всі розуміння того, що проблема енергетичної безпеки набула національний, регіональний та глобальний характер. У той же час держави відрізняються стартовими позиціями в області забезпечення своєї енергетичної безпеки. Перш за все, відмінності країн полягають в їх енергетичних і політичних стратегіях в області енергетики. Це призвело до того, що деякі з них взяли націоналістичний підхід для забезпечення енергетичної безпеки. Ряд інших країн демонструють нам, що колективний підхід та інституційні заходи необхідні у галузі забезпечення енергетичної безпеки. Всі ці фактори формують сучасні

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІДДІЛЕННЯ у м. МАРІУПОЛЬ ДОНЕЦЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ**

**ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В СВІТОВИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР**

МАТЕРІАЛИ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених**

09 грудня 2011 р.

Конференція присвячена 20-річчю Маріупольського державного університету

Рекомендовано до друку
Вченою радою економіко-
правового факультету
Маріупольського державного
університету
(протокол № 4 від 15.11.2011 р.)

Маріуполь, 2011

УДК (477)339.922:341.232(100)(043)

ББК 65.9(4Укр)8 + 66.4(4Укр)

Особливості інтеграції України в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції 09 грудня 2011 р. – Укл.: Беззубченко О.А., Дубенюк Я.А., Марена Т.В., Мітюшкіна Х.С., Захарова О.В., Ніколенко Т.І., Балабанова Н.В.; За заг. редакцією к.е.н., проф. Булатової О.В. – Маріуполь: МДУ, 2011. – 310 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції України у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь студенти, магістри, аспіранти, молоді вчені.

Головні напрямки роботи конференції:

1. Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобального середовища: політичний аспект;
2. Розвиток міжрегіональної взаємодії та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних пріоритетів;
3. Особливості розвитку зовнішньоекономічних та політичних відносин України в умовах глобалізації;
4. Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації та участь України на світовому фінансовому ринку;
5. Інноваційно-інвестиційна діяльність України у світових координатах розвитку;
6. Проблеми міжрегіональної та міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації;
7. Забезпечення конкурентоспроможності галузей та регіонів національної економіки;
8. Проблеми забезпечення сталого розвитку країн в контексті сучасних світових процесів.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. Обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції в області вивчення особливостей інтеграції України у систему світогосподарських зв'язків;
2. Розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин України.

©Автори текстів, 2011 р.

© МДУ, 2011 р.

МАРЕНА Т.В.	Розвиток фондового ринку України в сучасних умовах.....	151
ЧЕРЕДНИЧЕНКО О.Д.,	Сучасні особливості управління зовнішньою заборгованістю перед	
МАРЕНА Т.В.	міжнародними фінансово-кредитними установами.....	152

СЕКЦІЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ У СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ РОЗВИТКУ

АНДРУЩУК А.В.	Методи оцінки ефективності інвестування капіталу в реальні проекти.....	155
БАБИЧ О.С.,		
АВДАН О.Г.	Інвестиції у ресторанному бізнесі.....	156
БАТИЧКО Д.І.,		
ДУБЕНЮК Я.А.	Оцінка міжнародних інвестиційних зв'язків України з Республікою Кіпр.....	158
БЕЗЗУБЧЕНКО О.А.	Методологічні основи впливу інноваційно-інвестиційного розвитку національних економік на рівень їх міжнародної глобалізації.....	160
БІЛОУСОВА О.,		
ДУБЕНЮК Я.А.	Інноваційно-інвестиційна модель України.....	162
БІЛЯКОВА О.,		
НІКОЛЕНКО Т.І.	Роль іноземного капіталу в економіці України.....	164
БОНДАРЕНКО В.В.,		
КОВАЛЬЧУК Н.М.	Державне регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності України.....	166
ГРИШИНА А.Н.	Анализ инвестиционной деятельности транснациональных корпораций в Украине.....	168
ДРЕСВЯННИКОВ Д.А.	Проблемы внедрения инновационных технологий предприятиями реального сектора экономики Донецкой области.....	170
КИСЛОВА Л.А.	Галузеві напрями участі країн в системі міжнародного інвестування.....	172
КУХАРСЬКА О.Л.,	Інноваційно-інвестиційна діяльність України у світових координатах розвитку.....	173
ПЛИС О.В.		
ЛЕБЕДЕВА Д.М.	Анализ инвестиционной привлекательности Украины для стран мира.....	175
ЛОГОЗИНСЬКА З.І.,	Особливості зарубіжної інвестиційної діяльності України з країнами Європейського Союзу.....	177
ДУБЕНЮК Я.А.	Оцінка інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання України та Польщі	179
МОРОЗ М.А.,		
ДУБЕНЮК Я.А.	Особливості міжнародного співробітництва країн в міжнародній сфері.....	181
НІКОЛЕНКО Т.І.		
ПАЩЕВСЬКА К. В.,	Інноваційно-інвестиційна політика України.....	182
НІКОЛЕНКО Т.І.		
ПЕХЕНЬКО О.,	Участь України у міжнародних інвестиційних процесах.....	183
НІКОЛЕНКО Т.І.		
ПОЛЕХОВ С.,	Особенности инвестиционной политики Украины.....	185
МІТЮШКІНА Х.С.		
ТОСХОПАРАН М.,	Інвестиційне співробітництво України з Республікою Кіпр.....	187
ДУБЕНЮК Я.А.		
ЯБЛОКОВ М.В.,	Україна у міжнародному русі капіталу.....	189
МІТЮШКІНА Х.С.		
ЯСІРОВА В.Ф.,	Особливості реалізації інноваційної стратегії розвитку міжнародної економічної діяльності України.....	190
ДУБЕНЮК Я.А.		
ЯРЕМЧУК І.Г.,	Стратегії управління прямими іноземними інвестиціями.....	191
ТКАЧЕНКО К.І.		

СЕКЦІЯ ПРОБЛЕМИ МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ ТА МІЖГАЛУЗЕВОЇ СПІВПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

АВДАН О.Г.	Порядок створення туристичного підприємства.....	195
АРКУШОВ Д.М.,		
БУЛАТОВА О.В.	Розвиток туристичного потенціалу Донецької області.....	197
БУРЛАКА С.К.,	Роль Росії в забезпеченні енергетичної безпеки Білорусі: проблема	
НІКОЛЕНКО Т.І.	диверсифікації Білоруських енергоносіїв.....	198
ВАСИЛЕНКО С.І.	Соціальний захист інвалідів, як один із напрямків соціальної діяльності підприємств: проблеми відповідальності.....	200
ГЕРАЩЕНКО О.О.,	Сучасні тенденції розвитку готельних ланцюгів на світовому туристичному	
БУЛАТОВА О.В.	ринку.....	202